

UZASADNIENIE

Pozwem z 12 stycznia 2017 roku (...) Bank S.A. w W. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwani (...) Spółka z o.o.

w Ł. oraz M. M. mają zapłacić solidarnie powodowi kwotę 1.631.429,72 zł wraz z odsetkami według oprocentowania wynoszącego dwukrotność odsetek ustawowych, liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu wskazano, że powodowy bank zawarł z pozwaną spółką kredyt obrotowy w rachunku bieżącym, kilkakrotnie aneksowanym, na podstawie którego udostępniono pozwanemu kwotę kredytu w wysokości 2.000.000 zł. Udzielony pozwanemu kredyt został poręczony przez pozwaną M. M., która zgodnie z umową odpowiada solidarnie wraz z pozwanym za zobowiązania dochodzone pozwem. Powód wskazał, że z uwagi na brak spłaty z dniem 19 marca 2016 roku całość roszczenia powoda stała się wymagalna. Mimo wezwania pozwanych do zapłaty, zadłużenie nie zostało uregulowane. (pozew k. 3-4)

Wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, sprawę skierowano do rozpoznania w postępowaniu zwykłym. (zarządzenie k. 78)

Pozwany (...) Sp. z o.o. w Ł. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu. Jednocześnie wniósł o zasądzenie na swą rzecz od powoda kwoty 3.000.000 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

Pozwany podniósł, że planowano rozwój spółki, wobec czego wystąpiono do A. Banku o zwolnienie hipoteki z części nieruchomości w związku z planowanym jej podziałem i sprzedażą. Jednakże w związku z działaniami powodowego Banku nie zwolniono hipoteki, jednocześnie zmniejszono limit kredytu obrotowego. W ocenie pozwanej spółki działania banku doprowadziły do utraty płynności finansowej tejsze oraz spowodowały po stronie pozwanego powstanie szkody w wysokości 3.000.000 zł. (odpowiedź na pozew - pozew wzajemny k. 85-87)

Powód/pozwany wzajemny wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego i zasądzenie od powoda wzajemnego na rzecz pozwanego wzajemnego kosztów procesu wskazując, że pozwany nie udowodnił w żaden sposób odpowiedzialności odszkodowawczej powoda/pozwanego wzajemnego. (odpowiedź na pozew wzajemny k. 210-213)

Na rozprawie w dniu 29 września 2018 roku powód podtrzymał swoje stanowisko procesowe, pełnomocnik pozwanych wniósł o oddalenie powództwa oraz przyznanie kosztów pomocy prawnej świadczonej pozwanym z urzędu. (protokół rozprawy k. 461-462, 00:09:55-00:12:11)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 stycznia 2012 roku (...) Bank S.A. w W. zawarł z (...) Sp. z o.o. w Ł. umowę kredytową nr (...) o kredyt w rachunku bieżącym. Zgodnie z brzmieniem umowy kredytobiorca miał przeznaczyć wszelkie kwoty wypłacone z tytułu kredytu na finansowanie swojej bieżącej działalności gospodarczej. W § 3 strony ustaliły, że kwota produktu będzie stanowić 2.000.000 zł, zaś dzień ostatecznej spłaty przypadnie na 26 stycznia 2013 roku. Jako zabezpieczenie kapitału kredytu, roszczeń

o odsetki, należności ubocznych w tym opłat i prowizji ustanowiono hipotekę łączną do kwoty 21.750.000 zł na:

a) przysługującym kredytobiorcy prawie wieczystego użytkowania gruntu i prawie własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, położone w Ł. ul. (...), działka nr ew. 399/48 o powierzchni 2,2004 ha, dla których to praw Sąd Rejonowy w Łęczycy, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr (...);

b) przysługującym kredytobiorcy prawie wieczystego użytkowania gruntu i prawie własności budynków stanowiących odrębną nieruchomość, położone w Ł., ul. (...), działka nr ew. 399/24, 399/25 o łącznej powierzchni 0,5105 ha, dla których to praw Sąd Rejonowy w Łęczycy, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr (...);

c) przysługującym kredytobiorcy prawie wieczystego użytkowania gruntu i prawie własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, położone w Ł., ul. (...), działka nr ew. 399/47 o powierzchni 0,4613 ha, dla których to praw Sąd Rejonowy w Łęczycy, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr (...).

Nadto ustanowiono zabezpieczenie w postaci potwierdzonego przelewu wierzytelności pieniężnych z umowy ubezpieczenia nieruchomości opisanej wyżej, sądowy zastaw rejestrowy na środkach trwałych stanowiących własność kredytobiorcy o wartości nie niższej niż 3.000.000 zł, potwierdzony przelew wierzytelności pieniężnych z umowy ubezpieczenia przedmiotów zastawu opisanych wyżej, poręczenie wg prawa cywilnego (...) Spółki z o.o. z siedzibą w Ł., poręczenie wg prawa cywilnego M. M., pełnomocnictwo do rachunku bieżącego kredytobiorcy prowadzonego w banku. Wskazano równocześnie, że zabezpieczenia opisane jako hipoteka łączna oraz przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia tej nieruchomości stanowią jednocześnie zabezpieczenie przedmiotowego kredytu oraz kredytu udzielonego kredytobiorcy na mowy umowy kredytowej nr (...) o kredyt nieodnawialny zabezpieczony hipoteką z dnia 27 stycznia 2012 roku.

Kredytobiorca zobowiązywał się do utrzymywania w całym okresie kredytowania wpływów na rachunek bieżący w banku w wysokości nie mniejszej niż 100% średniomiesięcznych przychodów ze sprzedaży ale w kwocie nie mniejszej niż 2.200.000 zł średniomiesięcznie. Kredytobiorca zobowiązywał się do utrzymywania następujących wskaźników finansowych, w okresie obowiązywania umowy, wyliczonych na podstawie sprawozdań finansowych na poziomie wskaźnika rentowności operacyjnej nie niższy niż 5,00 (zysk z działalności operacyjnej/ przychody ze sprzedaży x 100%). (umowa o kredyt k. 26-29, poręczenie M. M. k. 33v)

Umowa kredytu była przez strony modyfikowana poprzez sporządzenie i podpisanie dziewięciu aneksów do umowy, w których dokonywano zmiany sposobu zabezpieczeń umowy oraz ustalano nowe terminy zapadalności kredytu. (aneksy do umowy oraz aneksy do poręczenia k. 35-51, k. 59-65)

Początkowo strony łączyła jedynie umowa o kredyt inwestycyjny, później został przyznany kredyt obrotowy w rachunku bieżącym oraz gwarancja. Kredyt obrotowy w rachunku bieżącym był co roku odnawiany. Równolegle był prowadzony monitoring sytuacji finansowej kredytobiorcy. (zeznania świadka A. W. – protokół rozprawy z 13.12.2017 r. k. 449-450, 00:05:35-00:19:50)

Pozwana spółka co roku akceptowała wystawiane przez powoda dokumenty w postaci potwierdzenia zgodności salda należności wg stanu na ostatni dzień roku 2012, 2013, 2014 oraz 2015. (potwierdzenie salda k. 66-69)

Problemy finansowe pozwanej spółki rozpoczęły się na początku 2014 roku. Występowała ona wówczas do powodowego banku o zawieszenie lub obniżenie spłaty rat kapitałowych kredytu inwestycyjnego. Nadto od stycznia 2014 roku miały miejsce zajęcia egzekucyjne na rachunku bieżącym dokonywane przez Urząd Skarbowy i ZUS. Jednocześnie Bank zaobserwował znaczący spadek wpływów na rachunek bieżący z tytułu podstawowej działalności spółki, czyli sprzedaży i serwisu samochodów, o czym informowano pozwaną spółkę. Już w czwartym kwartale 2014 roku nie było wymaganych wpływów na rachunek bankowy pozwanej spółki z podstawowej działalności, ale w tym czasie spółka regulowała swoje zobowiązania wobec powoda. Według modelu zdolności kredytowej przyjętego przez powodowy bank, kredyt w rachunku bieżącym powinien być dostosowany do wpływów na ten rachunek, zaś w przypadku pozwanej spółki stanowiły one jedynie ok. 1/3 wartości udzielonego kredytu. Rating kredytowy pozwanej spółki ustalony na 31 marca 2015 roku uległ znaczącemu pogorszeniu (z poziomu (...) na poziom H). (korespondencja mailowa k. 214-219, rekomendacja z 26.02.2015 r. k. 220-223, akta postępowań egzekucyjnych US k. 237-330, akta postępowań egzekucyjnych ZUS k. 331-427, zeznania świadka A. G. – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 441v-442, 00:09:04-00:27:14, zeznania świadka A. W. – protokół rozprawy z 13.12.2017 r. k. 449-450, 00:05:35-00:19:50)

Pozwana spółka uzasadniała spadek obrotów pogorszeniem na rynku sprzedaży samochodów, a jednocześnie wskazywała, że rozwija usługi serwisowo-lakiernicze. (zeznania świadka A. G. – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 441v-442, 00:09:04-00:27:14)

(...) Sp. z o.o. wystąpiła w lutym 2014 roku do powodowego Banku o zwolnienie części hipoteki w związku z planowanym jej podziałem i sprzedażą części nieruchomości, której nie użytkowała. Z powierzchni 3,17 ha miało pozostać w spółce 1,7 ha. Wartość całej nieruchomości była oszacowana na 21,3 mln zł, a wartość gruntów przeznaczonych do sprzedaży – 4 mln zł. W kwietniu 2014 roku poinformowano spółkę o otrzymaniu pozytywnej decyzji dla zwolnienia zabezpieczenia hipotecznego na części nieruchomości, jednocześnie przedstawiono warunki uzyskania zgody: ujawnienie w KW nieruchomości wszystkich zmian związanych z podziałem nieruchomości, brak wpisów dot. wszczęcia egzekucji oraz wpisu hipotek na rzecz A. Bank oraz wydzielenie z KW nieruchomości działek przeznaczonych do sprzedaży lub przeniesienie działki pozostającej zabezpieczeniem a A. Bank do innej KW, przedstawienie umowy sprzedaży, uzyskanie środków z tytułu sprzedaży oraz spłata kredytu w A. Bank, potwierdzenie spłaty kredytów w Banku Spółdzielczym. Pozwana spółka ponowiła wniosek o zwolnienie zabezpieczenia hipotecznego w maju 2015 roku. Bank wyraził zgodę na wydzielenie nieruchomości do sprzedaży, ale pod warunkiem ustanowienia zamiennego zabezpieczenia. W tym czasie spółka (...) przeprowadziła inwestycję w budowę nowej lakierni w wysokości 2,5 mln zł z udziałem dofinansowania w wysokości 1,5 mln zł w pozostałej części ze środków własnych spółki. Przedmiotowa inwestycja została przedstawiona do zabezpieczenia zmiany kredytu w miejsce zwalnianej hipoteki, na co bank wyraził zgodę. Jednocześnie bank zażądał sporządzenia analizy zdolności kredytowej spółki oraz wyliczenia przez bank limitu globalnego dla finansowania kredytem obrotowym, co było niezbędne celem przedstawienia do decyzji odpowiednim szczeblom banku. Za sporządzenie analizy finansowej bank pobrał opłatę w wysokości 35.000 zł. (pismo z 21.02.2014 r. k. 88, mail k. 215, pismo z 22.05.2015 r. k. 143, dowód opłaty k. 154, analiza zdolności kredytowej k. 145-153, zeznania świadka A. G. – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 441v-442, 00:09:04-00:27:14, zeznania świadka A. W. – protokół rozprawy z 13.12.2017 r. k. 449-450, 00:05:35-00:19:50, zeznania świadka K. M. (1) – protokół rozprawy z 11.04.2018 r. k. 457-458, 00:06:30-00:45:19)

W aneksie nr (...) z dnia 30 lipca 2015 roku dokonano zmiany warunków umowy w zakresie dostępnej kwoty kredytu: kwota 2.000.000 zł do 30 lipca 2015 roku, 1.950.000 zł od 31 lipca do 30 sierpnia 2015 roku, 1.900.000 zł od 31 sierpnia do 29 września 2015 roku, 1.850.000 zł od 30 września do 30 października 2015 roku, 1.750.000 zł od 31 października do 29 listopada 2015 roku, 1.650.000 zł od 30 listopada do 30 grudnia 2015 roku, 1.550.000 zł od 31 grudnia 2015 roku do 30 stycznia 2016 roku, 1.450.000 zł od 31 stycznia do 28 lutego 2016 roku, 1.350.000 zł od 29 lutego do dnia ostatecznej spłaty. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 5 umowy – zmienionej na podstawie treści aneksu nr (...), termin spełnienia świadczenia upływał w dniu 18 marca 2016 roku. Kredytobiorca zobowiązywał się do spłaty kwoty 50.000 zł do 31 lipca, 31 sierpnia i 30 września 2015 roku, kwoty 100.000 zł do 31 października, 30 listopada, 31 grudnia 2015 roku, 31 stycznia i 29 lutego 2016 roku oraz kwoty 1.350.000 zł do 18 marca 2016 roku. Do umowy dodano dodatkowy podpunkt dotyczący wyrażenia przez bank zgody na beczciążarowe wydzielenie z KW nr (...) działek nr (...). Bank wprowadził stopniową spłatę w celu zmniejszenia dostępnego limitu co uzasadnione było oceną zdolności kredytowej klienta. (aneks nr (...) k. 64-65, zeznania świadka A. G. – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 441v-442, 00:09:04-00:27:14, zeznania świadka A. W. – protokół rozprawy z 13.12.2017 r. k. 449-450, 00:05:35-00:19:50)

W okresie od lipca 2015 roku do lutego 2016 roku spółka obsługiwała kredyt inwestycyjny w wysokości 135 tys. zł miesięcznie, a pozostałe wpływy bank zatrzymywał na spłaty kredytu obrotowego. Pozwana spółka wносиła o zawieszenie spłat raty kredytu inwestycyjnego, nie deklarowała spłaty zaległości w żadnym terminie. Na skutek wzajemnych rozmów, w listopadzie 2015 roku spółka złożyła wniosek o wznowienie limitu kredytowego do wysokości 2 mln zł, który ponowiła na początku roku 2016. Z końcem stycznia 2016 roku spółka otrzymała odpowiedź, aby złożyć wniosek o przedłużenie umowy kredytowej na kolejny rok. (wnioski o zmianę warunków umowy k. 156, k. 160-162, wniosek o przedłużenie terminu spłaty kredytu k. 171, zeznania świadka A. G. – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 441v-442, 00:09:04-00:27:14)

Z uwagi na brak spłaty z dniem 19 marca 2016 roku całość roszczeń powoda stała się wymagalna. Pozwana spółka nie kwestionowała wysokości zadłużenia. (okoliczność niesporna, zeznania świadka M. G. – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 442-442v, 00:27:14-00:40:53)

W marcu 2016 roku sytuacja finansowa pozwanej spółki była bardzo zła – bank podjął decyzję o przekazaniu obsługi tego klienta do swojej wyspecjalizowanej jednostki wewnętrznej zajmującej się restrukturyzacją zadłużenia klientów i windykacją należności. Spółka została skierowana początkowo do zespołu windykacji, ale po rozmowach wewnętrznych skierowano spółkę do zespołu restrukturyzacji. Spółka była niewydolna finansowo, nie realizowała płatności rat od początku 2016 roku, miała zajęcia komornicze, jednocześnie składała wnioski o zwiększenie finansowania, tj. o przywrócenie do pierwotnej kwoty 2 mln zł. Dwukrotnie podejmowano próby podpisania umów restrukturyzacyjnych – nie doszło do podpisania żadnej z nich. Warunki restrukturyzacji dostosowano do potrzeb spółki – bank przy 10 milionowym kredycie domagał się spłaty w zakresie odsetek od zadłużenia przeterminowanego w kwocie 100.000 zł, tak aby można było utrzymać aktywny kredyt inwestycyjny. Spółka zobowiązała się do spłaty tej kwoty ze środków pochodzących albo ze sprzedaży majątku trwałego (nieruchomości), albo od nowego inwestora, który miał przystąpić do spółki. Harmonogramy były tak przygotowane, żeby temu nie przeszkodzić. Pomimo upływu okresu, w którym miały trwać próby sprzedaży nieruchomości i poszukiwania inwestora, do spłaty wskazanej kwoty nie doszło. (zeznania świadka M. G. – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 442-442v, 00:27:14-00:40:53, zeznania świadka K. M. (2) – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 442v, 00:40:53-00:47:07, zeznania świadka A. W. – protokół rozprawy z 13.12.2017 r. k. 449-450, 00:05:35-00:19:50)

W ocenie K. M. (1) – dyrektora pozwanej spółki, warunki których spełnienia domagał się bank w celu dokonania restrukturyzacji były niewykonalne dla spółki. (zeznania świadka K. M. (2) – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 442v, 00:40:53-00:47:07)

W dniu 6 września 2016 roku powód skierował do pozwanych przedsądowe wezwania do zapłaty, które zostały doręczone każdemu z pozwanych w dniu 12 września 2016 roku. (wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniami odbioru k. 70-73)

Zgodnie z wewnętrznymi procedurami banku, wobec braku możliwości restrukturyzacji, sprawę trzeba było przekazać do windykacji, co nastąpiło w listopadzie 2016 roku. Od momentu skierowania sprawy do windykacji spółka nie dokonała żadnych wpłat. Ostatnia wpłata miała miejsce w lutym 2016 roku. (zeznania świadka M. G. – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 442-442v, 00:27:14-00:40:53, zeznania świadka K. M. (2) – protokół rozprawy z 15.09.2017 r. k. 442v, 00:40:53-00:47:07)

W dniu 10 stycznia 2017 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg banku nr (...), w którym wskazano, że (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz M. M. posiadają solidarnie wymagalne zadłużenie w wysokości 1.631.429,72 zł z tytułu kredytu udzielonego na podstawie umowy kredytowej nr (...) o kredyt w rachunku bieżącym z dnia 27 stycznia 2012 roku. Na zobowiązanie dłużników składa się: 1.535.827,89 zł tytułem należności głównej oraz 95.601,83 zł tytułem odsetek od zobowiązania przeterminowanego, naliczone od dnia 31 lipca 2016 roku do 9 stycznia 2017 roku, wg stopy procentowej w wysokości 14%. (wyciąg z ksiąg banku k. 76)

W dniu 27 marca 2017 roku spółka (...) złożyła wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego, zaś w sierpniu 2017 roku zwróciła się do Rzecznika (...) o przeprowadzenie pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązania sporu z podmiotem rynku finansowego. (wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego k. 178-183, wniosek do Rzecznika (...) k. 433-440)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów oraz zeznań świadków: A. G., M. G., K. M. (2) i A. W. – pracowników powodowego banku oraz K. M. (1) – dyrektora pozwanej spółki, we wskazanym wyżej zakresie. Zgromadzone dowody są spójne, logiczne i korelują ze sobą. Autentyczność dowodów z dokumentów nie budzi wątpliwości Sądu, jak również nie była kwestionowana przez

strony procesu, z tych też względów zostały uznane przez Sąd za w pełni wiarygodne. Sąd nie dał wiary zeznaniom K. M. (1) w zakresie, w jakim twierdził on, że kondycja finansowa spółki była dobra, bo realizowała ona nowe inwestycje, oraz że kondycja spółki uległa pogorszeniu, jak bank nie przedłużył umowy o kredyt obrotowy. Okoliczności te nie znalazły potwierdzenia

w pozostałym materiale dowodowym. Nadto świadek ten twierdził, że zajęcia komornicze pojawiły się dopiero w 2016 roku, tymczasem z dokumentacji postępowań egzekucyjnych wynika, że pierwsze zajęcie nastąpiło 31 stycznia 2014 roku. Wprawdzie świadek wskazywał na możliwość wystąpienia opóźnień płatniczych w tym okresie, jednakże z załączonej dokumentacji wynika, że dochodziło do zajęć komorniczych na rachunku pozwanej spółki, a następnie do zwolnienia rachunku wobec umorzenia egzekucji. Tym niemniej niewątpliwie występowały czasowe zajęcia komornicze na rachunku pozwanej spółki. Podkreślić należy, że pozwani nie kwestionowali prawdziwości i rzetelności wliczeń zadłużenia dokonanych przez powoda, ani w zakresie kapitału, ani w zakresie odsetek.

Na podstawie art. 227 k.p.c. oddalono wniosek pozwanej spółki o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości, która miała zostać sporządzona w celu oceny stanu sytuacji finansowej pozwanej spółki w latach 2014-2015, ustalenia podstaw zmniejszenia przez powoda limitu kredytowego i oceny ich zasadności w kontekście kondycji finansowej spółki, a także ustalenia zakresu szkody poniesionej przez pozwaną spółkę na skutek czynności podejmowanych przez powoda. W ocenie Sądu okoliczności powyższe wynikały z dokumentów przygotowywanych sukcesywnie przez bank w celu oceny bieżącej sytuacji finansowej pozwanej spółki, a których nie kwestionowała pozwana spółka. Nadto wobec niewykazania zaistnienia przesłanek odpowiedzialności powodowego banku, ustalenie wielkości szkody nie było zasadne.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo główne podlegało uwzględnieniu w całości. Analiza dokumentacji przedłożonej do pozwu wskazuje, że pozwana spółka posiada względem powoda zadłużenie w wysokości objętej pozwem. Powód wywodził swoje roszczenie z zawartej z pozwaną spółką umowy kredytu obrotowego postawionego do dyspozycji jako kredyt w rachunku bieżącym prowadzonym u powoda. Na potrzeby postępowania sądowego powód powołał dowody świadczące o powstaniu i istnieniu przedmiotowego zobowiązania. Przedłożone przez powoda dokumenty prywatne, w tym wyciąg z ksiąg banku nr (...), potwierdzają rzeczywisty stan zadłużenia pozwanej spółki względem powoda, w tym wysokość naliczonych odsetek umownych.

Trzeba wskazać, iż pozwana spółka nie kwestionowała powyższych dowodów, swe zarzuty opierając jedynie na fakcie, iż spłacała kredyt, zaś to na skutek działań powodowego banku popadła w problemy finansowe, a nadto nie uzyskała od powoda zwiększenia wysokości kredytu w sytuacji kiedy istniały podstawy do takiego zwiększenia.

W tym miejscu należy wskazać, że wbrew twierdzeniom pozwanej spółki, Sąd nie dopatrył się w zachowaniu banku działania na niekorzyść klienta. Bank na bieżąco informował spółkę o braku wymaganych obrotów na rachunku, strony prowadziły stałą korespondencję, także mailową w zakresie obsługi kredytu. Również po wszczęciu procedury restrukturyzacji przygotowano projekt umowy oraz harmonogramy uwzględniające sytuację finansową pozwanej spółki. Należy podkreślić, że w sytuacji występowania znacznego zadłużenia oraz obniżenia ratingu, pozwana spółka mogła być traktowana jako słabszy partner w stosunkach gospodarczych niż podmiot prężnie działający na rynku. Jednocześnie

z załączonych dokumentów nie wynika, aby bank celowo przedłużał procedurę wyrażenia zgody na zmianę zabezpieczenia w zakresie hipoteki. Dodatkowo, mimo uzyskania zgody na beczężarowe wydzielenie działek z księgi wieczystej w lipcu 2015 roku, pozwanej spółce nie udało się sprzedać tychże do listopada 2016 roku, kiedy to sprawę zadłużenia pozwanej spółki skierowano do windykacji.

Zgodnie z brzmieniem art. 876 § 1 k.c. przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Poręczenie stanowi klasyczną, obok umowy gwarancyjnej czy weksla, postać zabezpieczenia typu osobistego, poprzez umocnienie pozycji prawnej wierzyciela, który może szukać zaspokojenia swojej wierzytelności także z majątku poręczyciela. Przyczyną prawną

udzielenia poręczenia jest zabezpieczenie roszczeń wierzyciela. Dla skuteczności czynności prawnej konieczne jest istnienie tej przyczyny.

W niniejszej sprawie niesporne jest, że powodowi przysługiwało roszczenie wobec pozwanej spółki o spłatę udzielonego kredytu, które to roszczenie zostało zabezpieczone przez zaciągnięcie zobowiązania przez M. M., a zatem istniała przyczyna udzielenia poręczenia. Nadto w umowie poręczenia wskazano, że poręczyciel odpowiada za zobowiązania (...) Sp. z o.o. solidarnie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd w oparciu o postanowienia łączącej strony umowy z dnia 27 stycznia 2012 roku i art. 69 ustawy pr. bankowe orzekł jak w pkt. I wyroku.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie od zasądzonej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. i art. 482 k.c. przyjmując jako początkowy termin ich naliczania dzień 12 stycznia 2017 roku, tj. dzień złożenia pozwu.

Na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powodowego Banku kwotę 92.389 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą to kwotę składa się uiszczona przez powoda opłata sądowa od pozwu w kwocie 81.572 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego w kwocie 10.800 zł (§2 pkt 7 rozp. Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r., Dz.U.2015.1801) oraz opłata sądowa od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Przechodząc do żądań i argumentów pozwanego, jako powoda wzajemnego należy wskazać, że pozwana spółka nie udowodniła w żaden sposób odpowiedzialności odszkodowawczej powoda. Ponoszenie odpowiedzialności jest możliwe na różnych podstawach. Może to być: czyn niedozwolony lub odpowiedzialność za niewykonanie albo nienależyte wykonanie umowy.

Jeśli chodzi o odpowiedzialność deliktową, to zachodzi ona, gdy podmiot naruszy przepisy prawa (albo zasady współzycia społecznego) – art. 415 i n. k.c.

Przepis art. 471 k.c. odnoszący się do odpowiedzialności kontraktowej stanowi, iż dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Innymi słowy jest to odpowiedzialność, która powstaje na podstawie istniejącego zobowiązania, które jest niewykonane lub nienależyte świadczone przez podmiot do tego zobowiązany na mocy umowy albo innych powziętych czynności prawnych. Występują trzy ogólne przesłanki kodeksowej odpowiedzialności kontraktowej, a mianowicie szkoda, związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania, a szkodą oraz fakt niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kontraktowego. W zakresie szkody należy podkreślić, że poszkodowany doświadczyć musi szkody majątkowej. Naprawienie jej obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (art. 361 ust. 2 k.c.). Wyczerpanie powyższych przesłanek jest niezbędne dla możliwości skorzystania z roszczeń odszkodowawczych. Nie jest to jednak wystarczające, ponieważ zgodnie z art. 471 k.c. obowiązek odszkodowawczy dłużnika nastąpi tylko pod warunkiem następstwa okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialność ponosi.

Zakres odpowiedzialności kontraktowej jest zatem znacznie szerszy jeżeli chodzi o przesłanki w porównaniu do odpowiedzialności deliktowej. Jednocześnie aby uruchomić roszczenie o zadośćuczynienie lub odszkodowanie należy wykazać winę. Przy odpowiedzialności kontraktowej nie ma takiej potrzeby. Dochodzący roszczenia wskazuje jedynie na to że umowa nie została wykonana lub została wykonana nieprawidłowo.

W przypadku sformułowania roszczenia o pełną kompensację krzywdy należy wykazać winę w celu uruchomienia odpowiedzialności ex delicto dla tego rodzaju roszczenia. W omawianym przypadku nie można podmiotowi odpowiedzialnemu (bank) przypisać winy. To z kolei pociąga za sobą ten skutek, że powód wzajemny skutecznie mógłby dochodzić jedynie odszkodowania, tj. utraconych korzyści.

Wskazać należy jednak, że roszczenia odszkodowawcze przysługują wierzycielowi w trzech wypadkach. Głównie w sytuacji, gdy wykonanie zobowiązania przez dłużnika zgodnie z jego treścią jest niemożliwe. Przy takich okolicznościach roszczenie odszkodowawcze będzie występowało w zamian za świadczenie główne. Z kolei zgodnie z dyspozycją art. 477 k.c. w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać, niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki. Innymi słowy roszczenie odszkodowawcze wystąpi w takiej sytuacji obok możliwości żądania wykonania zobowiązania. W czasie, gdy dłużnik spełnia świadczenie w sposób nienależyty, świadczenie odszkodowawcze musi wystąpić obok roszczenia o należyte spełnienie świadczenia, co, do którego zobowiązał się dłużnik.

Skoro pozwanemu wzajemnemu (Bank) nie można przypisać niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy, nie można zatem ustalić adekwatnego związku przyczynowego między ewentualną szkodą, a brakiem należytego wykonywania zobowiązań wynikających z umowy.

Wobec powyższego pozew wzajemny oddalono w całości jako niezasadny (pkt II.wyroku).

Na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd zasądził od powoda wzajemnego na rzecz (...) Bank S.A. w W. kwotę 15.000 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą to kwotę składa się wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego (§2 pkt 8 rozp. Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r., Dz.U.2015.1801).

W oparciu o art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) – mając na uwadze, że powód wzajemny znajduje się w złej sytuacji finansowej, toczy się sądowe postępowanie sanacyjne z jego udziałem – Sąd nie obciążył (...) Sp. z o.o. w Ł. nieuiszczonymi kosztami sądowymi w postaci opłaty sądowej od pozwu wzajemnego, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Sąd w pkt III. wyroku przyznał koszty pomocy prawnej świadczonej pozwanym z urzędu na podstawie § 8 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016.1714), według stawki minimalnej liczonej od wartości przedmiotu sporu, podwyższonej o należny podatek VAT.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć zgodnie z wnioskiem.